

Anton van Hooff

Anton van Hooff (1943) was tot 2008 hoofddocent klassieke geschiedenis aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Hij publiceerde onder andere over Caesar, Polybius, banditisme, Spartacus en zelfdoding in de oudheid. Hij schrijft voor diverse kranten en tijdschriften, en hij geeft lezingen over onderwerpen uit de klassieke geschiedenis. Sinds zijn pensionering doceert hij klassieke talen aan het Stedelijk Gymnasium Nijmegen. Onlangs verscheen van zijn hand *Athene. Het leven in de eerste democratie* (AmboAnthos).

*Leren doe je niets van geschiedenis,
maar je wordt er wel wijzer van'*

Kunt u zich nog veel herinneren van de geschiedenislessen op school?

Ja, van de basisschool verhalen, wandplaten en vooral op het einde een enorme hoeveelheid jaartallen, die nodig schenen te zijn voor het toelatingsexamen middelbare school. Van het gymnasium zijn me vooral de laatste jaren bijgebleven toen we met de geschiedenisleraar over 'Gott und die Welt' konden praten. Ik had op het eindexamen - mondeling - een 10 voor geschiedenis, maar ging 'toch' klassieke talen studeren omdat ik verwachtte daar echt iets bij te leren, terwijl geschiedenis zou blijven steken in een wat vaag bezig zijn.

Als u morgen een historisch onderzoek zou mogen beginnen, wat zou dan het onderwerp zijn?

Ik begin 'morgen' een nieuw historisch onderzoek, namelijk naar de verkeizerde filosoof Marcus Aurelius. Hoe zat die man, die als keizer aandoenlijk zijn plicht deed en snakte naar innerlijke vrijheid, in elkaar? Volgend jaar is hij een boek.

Wat is voor u een belangrijke lieu de mémoire?

Het Agoramuseum in Athene, waar de scherven van het ostracisme de namen dragen van de bekende politici: Miltiades, Aristides, Themistokles, Perikles, soms hanepotig ingekrast met spelfouten of met extra uitroepen zoals 'de verrader... hij moet opdonderen'.

Welk nut heeft geschiedenis volgens u?

Ik kan me erg vinden in de oude kreet van Joop Toebes: bestaansverheldering. In het verleden duiken verklaart soms waarom de dingen zijn zoals ze zijn en stelt anderszij

Welke historische persoon spreekt u het meeste aan?

Ik heb het niet zo op helden: heldendom (en heiligheid) heeft zijn prijs. Daarom zijn de weifelaars mij het liefst: Cicero, Erasmus.

Denkt u dat de canon nut heeft voor het geschiedenisonderwijs?

Ja, als skelet en niet als minimum; in het onderwijs wordt het minimum altijd het maximum. Dat wordt gevraagd, dus dat zal je leren.

Wat is volgens u het belangrijkste in het geschiedenisonderwijs?

Vensters openen op de historische dimensie van alles. Dus niks met structuurbegrippen en allerlei andere abstracta, gewoon jonge mensen lekker maken voor het verleden.

Welke historische studie of welke historische roman maakte de meeste indruk op u?

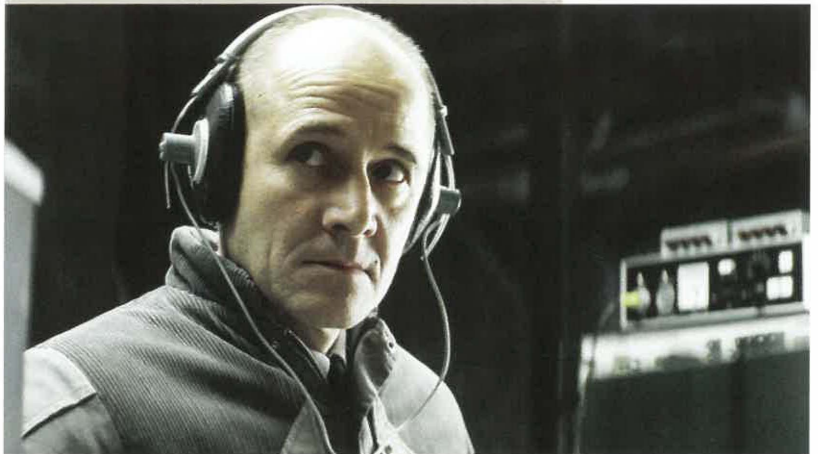
The Open Society and Its Enemies van Karl Popper, hoewel natuurlijk geen historische studie in de enge zin van het woord, opende mijn ogen voor de perversiteit van totalitaire (gedachte)systemen: eindelijk mocht ik Plato haten.

Wat is de meest recente 'historische sensatie' die u heeft gehad?

Toen ik op het sprekerspodium, het bèma, van de Atheense volksvergadering stond en bedacht dat hier Perikles zesduizend mensen moest kunnen toespreken: wat een stem moeten die antieke redenaars gehad hebben! Nog een sensatie: de loods met schoenen in het kamp Majdanek bij Lublin.

Indrukwekkendste historische film?

Das Leben der Anderen. Evoceert voortreffelijk het ontaarde van de communistische onrechtstaat. Mijn vrouw, classica, geboren als Sovjetburgeres in de Socialistische Sovjet Republiek Letland, laat de film graag aan bezoekende landgenoten zien: zo voelde het.

Wat is uw dierbaarste bezit dat ook historische waarde heeft?

Het persoonsbewijs van mijn moeder uit 1941 met foto en vingerafdruk (vandaar dat ik gruw van de herleving van de legitim